

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 13P/38/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219200735
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Minárik
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2019:6219200735.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš vo veci starostlivosti o maloleté dieťa O. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, ako opatrovníkom, dieťa rodičov S. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F.. S. XXX/X, I. H., t. č. G. XX, I. H. a otca Y. H., nar. XX.XX.XXXX, , trvale bytom G. J. XXX/XX, I. H., o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/160/2014-29 zo dňa 12.01.2015 vo výroku o výživnom tak, že otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletého dieťaťa od 10.04.2019 do 31.08.2019 výživným v sume 70,- Eur a od 01.09.2019 naďalej výživným v sume 90,- Eur, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Zročné výživné od 10.04.2019 do 27.09.2019 na maloleté dieťa vo výške 191,- Eur súd otcovi p o v o ľ u j e splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20,- Eur, vždy do 20-teho dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatné s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e:

1. Podaným návrhom sa matka domáhala zvýšenia výživného na mal. O. zo sumy 40 Eur na sumu 90 Eur mesačne počnúc dňom 10. 4. 2019 (deň podania návrhu) na tom skutkovom základe, že rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/160/2014-29 zo dňa 12.01.2015 bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 40 Eur mesačne. Otec uvedené výživné riadne platí, nad jeho rámec však neprispieva. Matka nevie, kde otec pracuje, dopočula sa však, že by mal pracovať v zahraničí. Maloletý od septembra 2019 nastupuje do 1. ročníka základnej školy, s čím sú spojené náklady na školské pomôcky. Toho času navštevuje anglický krúžok, čo stojí 10 Eur mesačne. Bola mu zistená oslabená imunita a okrem toho navštevuje psychiatrickú ambulanciu v Poltári a kardiologickú ambulanciu vo Zvolene. V tejto súvislosti užíva lieky v sume 40 Eur mesačne. Matka pracuje ako predavačka v CBA, s tým, že mesačne zarobí cca 520 Eur. Poberá aj prídavok na dieťa. Býva aj s mal. v prenajatom byte, čo ju mesačne stojí 120 Eur + energie. Na pojednávaní uviedla, že návrh na zvýšenie výživného podala z toho dôvodu, že maloletý má množstvo zdravotných problémov. Z tohto dôvodu s ním matka veľa cestuje. Maloletý vyrástol, zvýšili sa jeho výdavky a zároveň od septembra nastupuje do školy. Preto podala tento návrh na zvýšenie výživného na 90,- Eur. Otec momentálne uhrádza len sumu na základe posledného rozhodnutia súdu, a to sumu 40,- Eur mesačne. Túto uhrádza riadne. Pokiaľ sa jedná o výdavky, tak strava pre jej osobu a pre mal. O. za mesiac vyjde okolo 140,- Eur. Maloletému bolo potrebné zakúpiť školské potreby, na ktoré vynaložila sumu 94,15 Eur, a ďalej mu zariadiť detskú izbu. Kúpila mu preto písací stôl za sumu 101,- Eur, kreslo za 57,- Eur, prehoz

cez posteľ za 53,- Eur, novú posteľ za 234,- Eur, matrac za 185,- Eur a komodu za 210,- Eur na veci. Momentálne pravidelne s maloletým navštevuje ambulanciu detského psychiatra v Poltári zhruba raz za dva mesiace. Navštevuje aj alergologickú ambulanciu, zhruba tak raz za 3 mesiace, s tým, že okrem leta, t. j. v čase školského roku, býva častejšie chorý, zhruba raz za mesiac. Tieto problémy s maloletým začali v roku 2017.

2. Otec v písomných vyjadreniach k návrhu uviedol, že s podaným návrhom nesúhlasí. Momentálne nikde nepracuje, snaží sa nájsť si prácu. Nemá žiadny príjem. Vo februári 2019 sa mu narodil ďalší syn, preto má ešte menej peňazí ako predtým. Pojednávanie nariadené na 19. 7. 2019 žiadal odročiť z dôvodu pretrvávajúcej pracovnej neschopnosti, čomu konajúci súd vyhovel. Pokiaľ sa jedná o pojednávanie nariadené na 27. 9. 2019, otec maloletého dieťaťa dňa 17.09.2019 doručil súdu ospravedlnenie neúčasti na tomto pojednávaní z dôvodu odcestovania do zahraničia za účelom brigády na zbere. O odročenie pojednávania však nepožiadala. Preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

3. Kolízny opatrovník sa k podanému návrhu písomne nevyjadril. Na pojednávaní uviedol, že navrhuje podanému návrhu vyhovieť. Podľa jeho názoru došlo k zhoršeniu zdravotného stavu maloletého a tak isto je preukázané, že maloletý nastúpil do školy, čím došlo k zvýšeniu jeho výdavkov. Podľa názoru kolízneho opatrovníka je v silách otca maloletého platiť zvýšenou sumou na výdavky maloletého s tým, že považuje za podstatné tiež to, že otec sa nachádza v zahraničí a tam si privyrába.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, potvrdením o výške príjmu zamestnanca na č. I. 27, rozhodnutím Základnej školy Nám. A. H. Škultétyho vo Veľkom Krtíši zo dňa 05.06.2019, odpoveďou Sociálnej poisťovne na č. I. 29, odpoveďou ÚPSVaR Veľký Krtíš č. I. 33, rodným listom na č. I. 47, výpisom zo živnostenského registra na č. I. 57, odpoveďou Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Veľký Krtíš na č. I. 87, odpoveďou ÚPSVaR Veľký Krtíš na č. I. 88, odpoveďou na lustráciu K. S. v Sociálnej poisťovni zo dňa 25.09.2019, rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/49/2013-18 zo dňa 6.5.2013, rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/160/2014-29 zo dňa 12. 1. 2015, pokladničnými dokladmi zo dňa 03.09.2019, 31.07.2019, 16.05.2019 a 28.08.2019, lekárskou správou zo dňa 09.04.2019 a zo dňa 03.07.2019 od MUDr. Boldižárovej Agáty - detský psychiater a lekárskou správou z Alergiologickej ambulancie MUDr. Ildikó Pálovej, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

5. O výživnom na maloletého bolo po prvý krát meritórne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/49/2013-18 zo dňa 6.5.2013, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou zveril mal. (v tom čase vo veku 4 mesiace) do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným v sume 60 Eur a zročné výživné za obdobie od 02. 01. 2013 do 06. 05. 2013 v čiastke 170 Eur súd otca zaviazal zaplatiť v splátkach po 30 EUR mesačne spolu s bežným výživným. Pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že maloletý je v osobnej starostlivosti matky, ktorá je na rodičovskej dovolenke, že otec je zamestnaný cez personálnu agentúru a že zarobí cca 463 Eur mesačne. Naposledy bolo o výživnom na maloletého rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/160/2014-29 zo dňa 12. 1. 2015, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej je otec povinný počnúc dňom 1.1.2015 prispievať na výživu mal. výživným v sume 40 Eur mesačne, na tom skutkovom základe, že maloletý (v tom čase vo veku 2 roky) je naďalej v osobnej starostlivosti matky, ktorá je nezamestnaná, poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Otec je nezamestnaný, privyrába si len občasne v spoločnosti Eurotrade, bol aj za prácou v Taliansku, na zbere jabĺk, za 15 dní zarobil 490 €.

6. Matka vo svojom výsluchu na pojednávaní uviedla, že pracuje ako predavačka v CBA Slovakia a.s. a súhlasí s potvrdením o výške príjmu, ktorý sa nachádza v súdnom spise, teda že priemerná výška jej čistého zárobku je 531,08 Eur. Poberá aj prídavok na dieťa a za to, že si našla prácu, dostáva príspevok z ÚPSVaR vo výške 60,- Eur. Tento bude dostávať ešte do septembra. Pokiaľ sa jedná o výdavky na maloletého, na tomto minie na stravu okolo 150,- až 200,- Eur mesačne, na oblečenie a obuv tak 50,- Eur mesačne, na drogériu maloletého 30 Eur, na lieky asi 30,- Eur, nakoľko mal. užíva lieky na imunitu, nočný des, ukludnenie, posilnenie močových ciest a na alergiu. Materská škola stála 60,- Eur ročne (t. j. 5 Eur mesačne) a krúžok angličtiny, na ktorý chodil do júna 2019, asi 10,- Eur na dva mesiace (t. j. 5 Eur mesačne). Pokiaľ sa jedná o výdavky do školy, do ktorej maloletý nastúpil, tak matka okrem zakúpenia pomôcok platila do triedneho fondu a ZRPŠ 20,- Eur na rok (t. j. 1,66 Eur mesačne). Maloletý zatiaľ do družiny nechodí. Matka maloletého prihlásila na box, kde budú tréningy 2x do týždňa a jeden

tréning by mal stáť 4,- Eur. Čiže tie výdavky by mali byť niekde okolo 32,- Eur mesačne. Na cestovné k lekárom maloletého matka vynaloží okolo 15,- Eur na 2 mesiace (7,5 Eur mesačne). Zvykli cestovať do Zvolena na kardio ambulanciu, tam však už chodiť nemusia. Naďalej však navštevujú pedopsychiatra v Poltári, kam chodia raz za dva mesiace s tým, že jedna cesta tam a späť stojí 15 Eur a MUDr. Pálovú vo Veľkom Krtíši, jedná sa o imunoalergiológičku. Matka býva aj s maloletým v byte. V tomto byte býva tiež aj jej mama. Nájomné predstavuje sumu 150,- Eur, energie okolo 70,- Eur, televízor okolo 20,- Eur, internet 15,- Eur, hygiena v domácnosti cca 100 Eur mesačne. Jej matka na chod domácnosti žiadnym spôsobom neprispieva. Je bez príjmu, je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie na miestnom úrade. Pokiaľ sa jedná o osobné výdavky matky, tak na lieky minie asi 20,- Eur mesačne, na stravu okolo 100,- Eur. Oblečenie si pravidelne nezakupuje. Otec sa s maloletým nestretáva, videl ho tak dva roky dozadu. Finančne matke občas vypomáha jej otec.

7. Z potvrdenia o výške príjmu zamestnanca zo spoločnosti CBA Slovakia, a. s. súd zistil, že matka maloletého je v tejto spoločnosti zamestnaná od 5.9.2018 a dosahuje čistú priemernú mesačnú mzdu 531,08 Eur.

8. Odpoveďou Sociálnej poisťovne na č. I. 29, odpoveďou ÚPSVaR Veľký Krtíš na č. I. 33, výpisom zo živnostenského registra na č. I. 57 a odpoveďou Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Veľký Krtíš na č. I. 87 súd zistil, že otec maloletého nie je poberateľom dávok sociálneho poistenia, príjmom pomoci v hmotnej núdzi a iných dávok sociálneho poistenia a ako uchádzač o zamestnanie bol naposledy evidovaný do 1.7.2018 do 21.7.2018. Počnúc dňom 22.10.2018 je držiteľom oprávnenia na podnikanie v predmete opracovanie drevnej hmoty a výroba komponentov z dreva a v predmete dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov a od uvedeného dátumu do konca roka 2018 vykázal z podnikania základ dane (t.j. rozdiel príjmov a výdavkov z podnikania) v sume 1.330,66 Eur, t. j. približne 562 Eur mesačne $[(1330,66 / 71 \text{ dní}) \times 30 \text{ dní}]$.

9. Z rodného listu na č. I. 47, z odpovede ÚPSVaR Veľký Krtíš na č. I. 88 a z odpovede na lustráciu K. S. v Sociálnej poisťovni zo dňa 25.09.2019 bolo zistené, že dňa 27.2.2019 sa otcovi maloletého narodilo ďalšie dieťa menom Y. H., ktorého matkou je K. S., nar. XX.X.XXXX. Menovaná K. S. je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 24,34 Eur a materskej dávky v sume 641,30 Eur mesačne.

10. Z rozhodnutia Základnej školy Nám. A. H. Škultétyho vo Veľkom Krtíši zo dňa 05.06.2019 vyplynulo, že maloletý bol prijatý na základné vzdelávanie na predmetnú školu s dátumom nástupu 01.09.2019

11. Lekárskou správou zo dňa 09.04.2019 a zo dňa 03.07.2019 od MUDr. Boldižárovej Agáty - detský psychiater a lekárskou správou z Alergiologickej ambulancie vo MUDr. Ildikó Pálovej súd zistil, že maloletý O. absolvoval po prvý krát pedopsychiatrické vyšetrenie dňa 09.04.2019 s diagnózou F51.4 nočný des a F92.8 zmiešané poruchy správania a emócií v detstve. Ďalšiu kontrolu absolvoval dňa 06.06.2019 a dňa 03.07.2019. V Imunoalergiológickej ambulancii bol mal. prvýkrát vyšetrený dňa 27.05.2015 s diagnózami J3C.1, J3C.1, D80.9, L 20.8 a bol mu predpísaný liek Izoprinosin sirup a ZIRTEC.

12. Z pokladničných dokladov zo dňa 03.09.2019, 31.07.2019, 16.05.2019 a 28.08.2019 súd zisti, že dňa 03.09.2019 matka vynaložila na nákup hygienických potrieb do domácnosti sumu 35,10 Eur a dňa 31.07.2019 sumu 16,09 Eur. Ďalej matka vynaložila dňa 19.07.2019, sumu 94,15 Eur na nasledovné školské potreby: školská taška, 41 ks výkresov, 49 ks zošitov A4, 2 ks ceruzka, peračník, štetec a školský box. Dňa 16.5.2019 matka vynaložila na písací stôl sumu 101,- Eur, na kreslo 57,- Eur, na prehoz cez posteľ 53,- Eur, na novú posteľ 234,- Eur, na matrac 185,- Eur a na komodu 210,- Eur.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (ust. § 75 ods. 1 ZR).

15. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

16. Podľa § 78 ods. 3 ZR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci výživného opakovane rozhodnúť (znižovať, resp. zvyšovať výživné, ktoré už bolo raz určené právoplatným rozhodnutím) je zmena pomerov, a to buď na strane rodičov, alebo na strane oprávneného (maloletého dieťaťa), alebo na oboch stranách. V zmysle platnej judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak tieto môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia pôvodného rozsudku.

18. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného ubehlo takmer päť rokov. Maloletý v čase poslednej úpravy výživného mal 2 roky, nachádzal sa v celodennej osobnej starostlivosti matky, nemal osobitné požiadavky na záujmové aktivity, nenavštevoval kolektívne zariadenia a mal dobrý zdravotný stav. V čase podania návrhu na zvýšenie výživného mal maloletý 6 rokov, navštevoval materskú školu, s čím boli spojené výdavky v sume 5 Eur mesačne, krúžok angličtiny (5 Eur mesačne) a z vykonaného dokazovania bolo tiež jednoznačne preukázané, že počnúc dňom 27. 5. 2015 navštevuje Imunoalergiológickú ambulanciu MUDr. Ildikó Pálovej vo Veľkom Krtíši, kde užíva Izoprinolin sirup a ZIRTEC, a od 9.4.2019 aj pedopsyriatrickú ambulanciu v Poltári 2019 s diagnózou F51.4 nočný des a F92.8 zmiešané poruchy správania a emócií v detstve, kam chodí na kontroly zhruba raz za dva mesiace. V súvislosti s vekom maloletého sa bezosporu zvýšili matke náklady čo sa týka jeho stravy, ošatenia, obutia a hygieny. Od 1.9.2019 je navyše žiakom základnej školy, čo síce znamená, že matka už nevynakladá prostriedky na materskú školu, avšak musela uhradiť sumu 20 Eur na rok (1,67 Eur mesačne) na triedny fond a ZRPŠ a rovnako aj vynaložiť náklady na zariadenie jeho detskej izby (písací stôl, stolička a i.) ako aj na nákup školských pomôcok. U maloletého teda v súvislosti s jeho nástupom na materskú a neskôr na základnú školu, so zhoršením zdravotného stavu ako aj so samotnou skutočnosťou, že v porovnaní s obdobím poslednej úpravy vyživovacej povinnosti je starší skoro o 5 rokov, došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu ostatného rozhodnutia o výživnom.

19. Pokiaľ sa jedná o aktuálnu výšku výdavkov na maloletého, tieto sú tvorené nákladmi na stravu v sume cca 70 Eur mesačne (tu sa súd priklonil skôr k stanovisku matky zo dňa 7.8.2019, v zmysle ktorého sú náklady na stravu maloletého a na jej stravu spolu 140 Eur mesačne, a nie k obsahu jej výsluchu zo dňa 19.6.2019, že tieto výdavky sú len u maloletého 150 - 200 Eur), na oblečenie v sume 50 Eur mesačne, na lieky v sume 30 Eur mesačne (užíva tak lieky od pedopsyriatra ako aj od imunoalergiológa) a na cestovné k lekárom v sume 7,5 Eur mesačne (keď z lekárskeho správ z pedopsyriatrickej ambulancie vyplynulo, že matka s mal. túto ambulanciu so sídlom v Poltári navštevuje zhruba raz za dva mesiace a z výsluchu matky to, že jedna cesta pre dve osoby tam a späť stojí cca 15 Eur). Ďalej súd konštatuje, že je zrejmé, že matka má aj náklady na drogeriu maloletého (zubná pasta a kefka, mydlo, šampón, sprchový gél a i.), nepovažoval však za reálne, že na tieto položky matka u maloletého vynaloží sumu cca 30 Eur mesačne, a to s poukazom na skutočnosť, že z matkou predložených pokladničných dokladov zo dňa 3.9.2019 a zo dňa 31.7.2019 vyplynulo vynaloženie súm 35,10 Eur, resp. 16,09 Eur na hygienu pre celú domácnosť, t. j. aj pre jej osobu. Vzhľadom k uvedenému súd považoval za reálne vynaloženie nákladov na drogeriu pre maloletého v sume cca 10 Eur mesačne. Ďalej bolo v konaní preukázané, že maloletý v čase podania návrhu chodil do materskej školy, na ktorú matka vynakladala sumu 5 Eur mesačne a od septembra 2019 chodí do základnej školy, čo matku stojí mesačne 1,67 Eur (ZRPŠ + triedny fond). Pred začatím školského roka matka maloletému nakúpila nevyhnutné školské potreby spotrebného charakteru, na ktoré podľa vlastných tvrdení, ako aj podľa pokladničného dokladu zo dňa 19.7.2017 vynaložila sumu 96,15 Eur. Z uvedenej sumy súd za účelne vynaložené považoval všetky položky, o ktorých už bližšie pojednával v bode 12 odôvodnenia tohto rozsudku, okrem položky 49 ks zošitov A4 v celkovej sume 27,25 Eur, keď súd nepovažuje za reálne, že by maloletý na jeden školský rok potreboval

až také veľké množstvo zošitov a aj samotná matka uviedla, že sa musí jednať o chybu, keď tých zošitov bolo reálne menej. Súd v tejto súvislosti považuje za reálne, že maloletý ako žiak prvého ročníka bude potrebovať za jeden školský rok tak 10 zošitov v cene 0,25 Eur z 1 ks (podľa predmetného pokladničného dokladu), a teda súd považoval za účelne vynaložené len výdavky na školské pomôcky v sume 71,4 Eur (96,15 - 27,25 + 10x 0,25), čo po prepočítaní na počet mesiacov školského roku (10) predstavuje mesačný náklad 7,14 Eur. Ďalej súd uvádza, že účelom výživného nie je uhradiť len nevyhnutné potreby maloletého dieťaťa spojené s jeho základnou existenciou (t. j. najmä strava, ošatenie, obuv a zdravotná starostlivosť), ale aj odôvodnené voľnočasové aktivity, kultúrne a iné záujmy, preto súd považoval za účelné aj výdavky maloletého na krúžok angličtiny (do konca júna 2019) v sume 5 Eur mesačne a od septembra športový krúžok boxu v sume 32 Eur mesačne. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd ustálil výšku bežných odôvodnených výdavkov maloletého do začiatku školského roku 2019/2020 na sumu 177,5 Eur mesačne (strava, oblečenie, lieky, doprava k lekárovi, drogéria, materská škola, krúžok angličtiny) a od septembra 2019 na sumu 208 Eur mesačne (strava, oblečenie, lieky, doprava k lekárovi, drogéria, základná škola, tréningy boxu, školské potreby), s tým, že matke zároveň vznikli aj ojedinelé odôvodnené výdavky minimálne na zakúpenie písacieho stola a stoličky pre maloletého.

20. Pokiaľ sa jedná o majetkovú situáciu matky, táto sa výrazne zmenila. Matka v čase posledného rozhodovania o výživnom bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa, mala jednu vyživovaciu povinnosť a zabezpečovala celodennú osobnú starostlivosť o mal. O.. V súčasnosti je matka zamestnaná s priemerným mesačným príjmom 531,08 Eur. Zároveň od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny poberá príspevok v sume 60 Eur mesačne z dôvodu, že si našla zamestnanie. Žije v prenajatom byte s maloletým a svojou matkou, ktorá jej na výdavky spojené s bývaním neprispieva. Nájomné v byte predstavuje sumu 150,- Eur, energie okolo 70,- Eur, televízor okolo 20,- Eur, internet 15,- Eur, a náklady na hygienu v domácnosti boli na rozdiel od tvrdenej sumy 100 Eur mesačne preukázané na úrovni 25 Eur mesačne (z matkou predložených pokladničných dokladov vyplynulo, že táto dňa 03.09.2019 vynaložila na nákup hygienických potrieb do domácnosti sumu 35,10 Eur a dňa 31.07.2019 sumu 16,09 Eur). Pokiaľ sa jedná o osobné výdavky matky, tak na lieky minie asi 20,- Eur mesačne, na stravu okolo 70 - 100,- Eur. Celkové výdavky matky (bez výdavkov na maloletého) sú teda približne 385 Eur.

21. Pokiaľ sa jedná o osobnú a majetkovú situáciu otca, aj táto sa výrazným spôsobom zmenila. V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti bol otec mal. nezamestnaný, pracoval len príležitostne, s tým, že odpracoval len cca 2 týždne a zúčastnil sa aj zberu jabĺk v zahraničí, s tým, že práve nezamestnanosť otca bola dôvodom, prečo tunajší súd naposledy pristúpil k zníženiu jeho vyživovacej povinnosti zo sumy 60 Eur na sumu 40 Eur, ktorú aj momentálne uhrádza. Zároveň mal len jednu vyživovaciu povinnosť k mal. O.. Pokiaľ sa jedná o jeho pomery v súčasnosti, otec vo svojich písomných vyjadreniach tvrdil, že je momentálne bez akéhokoľvek príjmu. Konajúci súd však zistil, že otec maloletého je počnúc dňom 22.10.2018 držiteľom oprávnenia na podnikanie v predmete opracovanie drevej hmoty a výroba komponentov z dreva a v predmete dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov a od uvedeného dátumu do konca roka 2018 vykázal z podnikania základ dane (t. j. rozdiel príjmov a výdavkov z podnikania) v sume 1.330,66 Eur (t. j. približne 562 Eur mesačne). Faktický príjem otca za rok 2019 súd preukázaný nemal, a to jednak z dôvodu, že zdaňovacie obdobie roku 2019 ešte nie je ukončené, a tiež z dôvodu, že otec žiadnym spôsobom k preukázaniu svojej majetkovej situácie neprispel (keď sa obmedzil len na konštatovanie, že je bez príjmu), a to napriek skutočnosti, že z § 32 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) vyplýva, že účastníci sú povinní úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné pre rozhodnutie a na preukázanie svojich skutkových tvrdení označiť dôkazy. Preto súd s poukazom na platnú právnu úpravu § 62 ods. 2 a 75 ods. 1 ZR, v zmysle ktorej rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností (t. j. v zmysle zásady potenciality, a nie podľa skutočných príjmov otca, ktoré súd za rok 2019 preukázané v konaní nemal), vychádzal zo skutočnosti, že v možnostiach otca mal. je dosahovať aspoň taký príjem z podnikania, aký dosahoval v roku 2018, t. j. 562 Eur mesačne. Nie je totiž možné opomínať, že pri určovaní vyživovacej povinnosti sa na strane povinného rodiča prihliada na jeho schopnosti a tiež možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti, plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí (m. m. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018).

V opačnom prípade (vychádzajúc zo fakticity príjmu) by súd, ak by nemal preukázaný reálny príjem povinného, musel určovať výživné podľa § 62 ods. 3 ZR, t. j. na sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. (čo v súčasnosti predstavuje sumu 28,08 € mesačne), a teda v konaní pasívny rodič by zo svojej pasivity vyťažil i to, že by mu súd určil výživné v najnižšej prípustnej výške, čo by bolo zároveň v zjavnom rozpore so záujmom maloletého dieťaťa na tom, aby boli zabezpečené materiálne podmienky potrebné na jeho zdravý vývoj a vývin. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že otec žiadnym spôsobom neuviedol a ani nepreukázal svoje výdavky, a to napriek tomu, že mu bol riadne doručený návrh na začatie konania spolu s výzvou, aby sa k predmetnému návrhu vyjadril a že bol opakovane predvolávaný na pojednávania tunajšieho súdu, na ktoré sa nedostavil. Svoje skutkové tvrdenia obmedzil len na konštatovanie, že sa mu narodil syn, a teda má ešte menej peňazí ako v minulosti. Z vykonaných dôkazov pritom vyplynulo, že dňa 27.2.2019 sa otcovi maloletého narodilo ďalšie dieťa menom Y. H., ktorého matkou je K. S., J.. XX.X.XXXX. Menovaná K. S. je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 24,34 Eur a materskej dávky v sume 641,30 Eur mesačne. Iné výdavky (okrem výdavkov súvisiacich s výživným na uvedené dieťa) v konaní preukázané neboli. Za tejto situácie, keď z § 32 CMP vyplýva, že účastníci sú povinní úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné pre rozhodnutie a na preukázanie svojich skutkových tvrdení označiť dôkazy, a súd zároveň bez súčinnosti otca a bez ním tvrdených skutočností nemohol presne určiť jeho odôvodnené výdavky, vychádzal súd zo záveru, že je v možnostiach otca prispievať na výživu maloletého vo výške rovnajúcej približnej polovici jeho odôvodnených výdavkov znížených o sumu prídavku na dieťa ako štátnej sociálnej dávky účelovo určenej na úhradu potrieb maloletého, ktorú poberá matka, t. j. podieľať sa na výžive maloletého za obdobie od podania návrhu do 31.8.2019 sumou 70 € mesačne (177,5 Eur - 24, 34 Eur /2) a od 1.9.2019 naďalej sumou 90 Eur mesačne (208 Eur - 24,34 Eur /2). Uvedenou sumou bude pokrytá približne polovica výdavkov maloletého bližšie popísaných a zosumarizovaných v odsekoch vyššie, bude zohľadnená skutočnosť, že príjem matky a otca je približne rovnaký (591 Eur u matky vs. 562 Eur u otca + jeho príjem z príležitostného zberu ovocia v zahraničí nakoľko z obsahu ospravedlnenia otca z pojednávania nariadeného na 27.9.2019 vyplynulo, že otec sa aj tento rok zberu ovocia v zahraničí zúčastnil) a zároveň bude zohľadnená skutočnosť, že matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého (čo je jeden z dôvodov, ktorý súd v zmysle § 62 ods. 4 ZR pri určovaní výživného musí zohľadniť). Po odpočítaní priznanej sumy výživného (70 resp. 90 € mesačne) od sumy zárobku otca z podnikania (562 Eur) tomuto ostane mesačne k dispozícii suma 492 € (do 31.8.2019), resp. suma 472 € (od 1.9.2019), t. j. suma, ktorá predstavuje 240 resp. 230 % sumy životného minima pre jednu pĺnoletú fyzickú osobu určenú podľa zákona č. 601/2003 Z. z. v spojení s Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 196/2018 Z.z. (za obdobie od 1.7.2018 do 30.6.2019) a 234 resp. 224 % sumy životného minima pre jednu pĺnoletú fyzickú osobu určenú podľa zákona č. 601/2003 Z. z. v spojení s Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 183/2019 Z.z. (za obdobie od 1.7.2019 naďalej) . Podľa názoru súdu tak je v možnostiach a schopnostiach otca výživné na mal. v sume 70 € mesačne od podania návrhu do 31.8.2019 a odo dňa 1.9.2019 v sume 90 Eur mesačne uhrádzať, a zo zvyšnej sumy uhradiť svoje životné potreby a výživné na svoje ďalšie maloleté dieťa, ku ktorému má navyše vyživovaciu povinnosť aj jeho matka, ktorá okrem prídavku na toto maloleté dieťa v sume 24,34 Eur poberá aj materské vo výške 641,30 Eur.

22. Ako už bolo naznačené vyššie, súd podľa § 77 ods. 1 veta druhá ZR výživné zvýšil od podania návrhu na súd t. j. od 10.4.2019, ku ktorému dňu už bola preukázaná zmena pomerov účastníkov konania. Za obdobie od 10.4.2019 do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vzniklo otcovi zročné výživné na mal. vo výške 191 EUR [30 Eur ako rozdiel medzi doposiaľ určeným výživným 40 Eur a zvýšeným výživným na sumu 70 Eur x 4 mesiace (od mája 2019 až do augusta 2019) + 21 dní mesiaca apríl 2019 (21 x 30 /30) + zročné výživné za mesiac september 2019 v sume rozdielu medzi dosiaľ určeným výživným 40 Eur a výživným od 1.9.2019 určeným na 90 Eur] , ktoré mu súd povolil splácať v primeraných 20 Eur mesačných splátkach počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatné s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu. Pri určovaní výšky splátok súd zohľadnil výšku zvýšeného výživného, majetkové pomery otca, ako aj skutočnosť, aby zročné výživné bolo uhradené do jedeného roka odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

23. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku, ktorým bolo naposledy určené výživné na maloletého, a to rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/160/2014-29 zo dňa 12.01.2015 vo výroku o výživnom.

24. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keď v konaní neboli tvrdené a ani súdom zistené žiadne tak špecifické okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

25. Po vyhlásení tohto rozsudku sa matka a kolízny opatrovník vzdali práva na odvolanie voči všetkým výrokom tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Veľký Krtíš.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Okrem toho sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.